

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 1 JANUAR 1961 46. ÅRGANG

Månedsskrift for Soransk Samfund

STINE PÅ ÆGIR
(efter maleri af
Aage Trolle Blumensaadt)

*Indrykket af
Den Sjællandske
Bondestands Sparekasse*

Sorøegnens Andelssvineslagteri

Telefon Sorø *717

VALD. SICKS EFTF.

N. J. Larsen & Søn

Tømrermester - Konstruktor
Sorø . Telf. 713 og 1171

MERKUR A/S
HERMODSGADE 14

Ægir 8888 *Kaffe og The en gros*

FILTFABRIKEN
NORDEN 1/5

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

ta' en

Spids

- den herlige frokostøl fra

HARBOES BRYGGERI

HARALD QVIST

Landsretssagfører

Gregers Tage Nielsen's eff.
Frederiksborggade 25

C. 3264 Palæ 7710

Støt

SORANERBLADET

H. N. A.

LEO JEPSEN

Farve - Tapet - Linoleum

Roskildevej 303 A

Tlf. 70 04 62

Brøndbyøster Torv 38-40

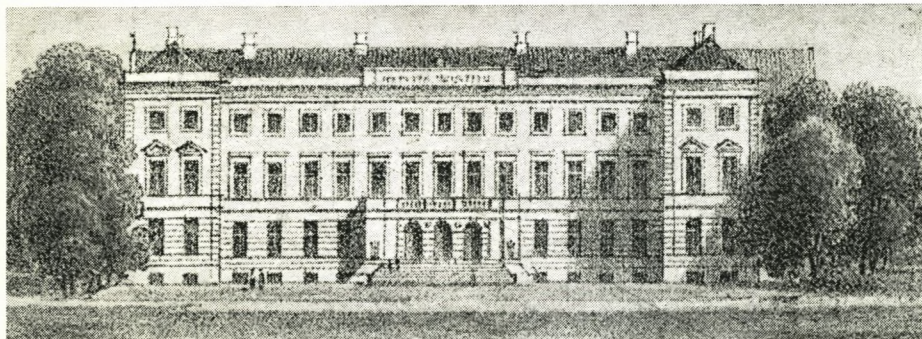
Tlf. 75 17 13

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Malmøgade 7

København Ø

Akademia Sorana

efter gammelt stik

SORØNER-BLADET

JANUAR 1961

46. ÅRGANG

NUMMER 1

Månen

U-astronomiske erindringer og betragtninger - af *Poul Schjærff*

Den, der ikke slentrer tankeløst eller rent vegetativt gennem tilværelsen, vil uvilkårligt, især når afslutningen kan skimtes, føle trang til at gøre op. Hvad har livet bragt én? Oplevelser, ydre og indre. De erindringskroniker, jeg i de senere år har forelagt her i bladet, har væsentligt samlet sig om mine ydre oplevelser. I en enkelt kronik »Min læsning i barndoms- og skoletiden« har jeg dog forsøgt at gøre rede for den horisontudvidelse, en lidenskabelig læsning har bragt mig, altså nærmere mig de indre oplevelser.

Denne gang bevæger jeg mig ud i himmelrummet. Livet igennem har natten og månen været en integrerende del af mit indre liv, og jeg vil derfor prøve på at skildre, hvilke kostlige værdier jeg kan takke dette himmellegeme for. Nøgterne rationalister bedes

på dette sted holde op med læsningen, beslægtede sjæle kan gå videre.

I.

Dagen — natten — de lyse nætter.

Under den evige rytme: dagen—natten har menneskeheden gennem årtusinder levet livet.

Dagen er den frydefulde afløser af mørke nat:

Den signede Dag med Fryd vi ser af havet til os opkomme.

Den bringer lys:

For Guds Engels Straalekrans flygter alle Nattens Skygger sorte.

Den bringer liv:

Den mørke Nat forgangen er, og Dagen oprinder saa vide, nu skinner Sol over Mark og Kær, de Fugle de sjunge saa blide.

Dagen er arbejdets tid:

Dag og Daad er Kæmperim,
selv om den kan være trang og møj-
sommelig:

Hver Dag har nok i sin Plage,
ja, den kan også være ulykkebringende,
som vi kender det i udtrykket: En
Tycho Brahes dag.

Natten var for vore første forfædre
en rædsel. Her herskede mørket, vilde
dyr færdedes og nyttede natten til
overfald, ånder og spøgelse drev de-
res spil. Først da man lærte at tænde
bål, veg angsten, dog kun nogenlunde.

Middelalderen igennem var natur-
rædselen stærk; elververdenen drev sit
sære kogleri; elverfolket lokker og
dræber; når i natten den hvide tåge
hæver sig fra sletten, danser elverkongens
datter med sine møer og byder
hr. Oluf op til dans, men:

Jeg ikke tør, jeg ikke maa,
i Morgen skal mit bryllup staa.

Hun slog ham for hans Hærdeblad,
det gjalded under hans Hjerterod,
og slaget volder hans død (»Elverskud«).
Eller ungersvenden lægger sig til at
sove på Elverhøjen: To jomfruer lok-
ker og truer; alene hanegalet og Guds
hjælp bryder deres magt:

Havde Gud ikke gjort min Lykke
saa god,
at Hanen havde slaget sin Vinge:
Vist havde jeg bleven i Elver Høj,
alt hos de Elver Quinde.

Med den voksende beherskelse af na-
turens kræfter veg rædselen for natten,
og i det 18. århundrede begyndte man
at fatte nattens poesi; i den tavse nat
kunne man arbejde og forske (Goethes
Faust i det gothiske kammer) eller hen-
give sig til dystre betragtninger over

død og evighed, livets forkrænkelighed
og verdens intethed (Englænderen Edw.
Youngs »Nattetanker« — hos ham med
mange udråbs- og spørgsmålstegn).

For romantikerne og deres forgæn-
gere i det 18. århundrede overgik nat-
ten langt dagen, også hos dem betones
ofte det melankolske og underlige.

Tyskeren Novalis priser i »Hymnen
an die Nacht« natten frem for dagen:

Abwärts wend' ich mich zu der hei-
ligen, unaussprechlichen, geheimnisvol-
len Nacht In den Saiten der Brust
weht tiefe Wehmut.

Natten vækker digterens længsel ef-
ter døden:

Gelobt sei uns dis ew'ge Nacht,
gelobt der ew'ge Schlummer.

Den dystre nat tegner Oehlenschläger:

De Nætter ruge saa længe og sorte,
Syvstjernen glimter saa mat.

Natten er skueplads for underlige be-
givenheder (Kampen mellem løven og
lindormen):

Kong Didrik langsomt paa sin Ganger
rider.

i stille, underlige Midnatstider.

Ikke blot nattens mystik, men også
dens skønhed har digterne øje for. I
de lyse nætter driver alferne en for-
virrende elskovsleg med menneskenes
børn. Allerede hos Shakespeare i »En
Skærsommernatsdrøm«; alferne fører
menneskene ned i deres verden; ro-
mantikerne Tieck i »Die Elfen« og Jo-
han Ludvig Heiberg i »Alferne«; i
den stjernelyse nat »udaander Lilien
tusind Suk til Rosen« (Chr. Winther:
»En Sommernat«); skønnest gives de
lyse nætters poesi hos Holger Drach-
mann. Efteråret er nær:

Men endnu spreder Sommernattens

Skær udover Sø og land de lyse Vin-
ger.

De lyse Nætter vækker vemod og læng-
sel:

Du skuer mod uendelige Sletter
af Barndoms minder, uden mørke
Pletter

vemodig — glad.

De lyse Nætter, ak de lyse Nætter!

Eller:

Engene damper langs Skovsøens
Bred,

Midsommernatten er stille,
Bølgen blev Blod, den Gang Solen
gik ned

— hvad hvisker den hulkende Kilde?

Motivet spilles videre hos L. C. Niel-
sen, Thøger Larsen, Hans Hartvig See-
dorff og i Emil Lange-Müllers — med
musik af P. E. Lange-Müller — måske
sentimentale, men dybt til hjertet gå-
ende:

Kornmodsglansen ved Midnatstid
lysnér bag fjærne Skove,

der hos mig udløser et ubeskriveligt
væld af underskønne naturindtryk og
vemodigglade ungdomsminder.

Også 90-ernes symbolister ved at vur-
dere natten. Jeg forbigår stormesteren
Johannes Jørgensen og vælger et ty-
pisk eksempel fra Viggo Stuckenbergs
»Nat«:

Jeg har altid elsket Natten;
først fordi jeg fandt den mere smuk
end dagen,
senere fordi den lod mig ene
— nu fordi dens Mørke skjuler om
mit eget Hjertes Mørke.

Den nyeste danske lyrik ser jeg bort
fra; denne digtning, der »siger guds-
forgaaende ting med ubegribelige me-

taforer (prof. Arthur Arnholtz' ram-
mende karakteristik) siger mig intet.

Hvad der her er belyst ved eks-
empler fra litteraturen, er fuldgyldige
udtryk for, hvad jeg selv kun ufuld-
komment kan give ord; alt, hvad her
står skrevet, har jeg selv følt; jeg ken-
der og elsker den lyse dag med dens
arbejde, men også med dens plager;
jeg har erfaret den mørke nats ræd-
sel og de lyse nætters koglende skøn-
hed. Og ud fra det kendte ord: »Bag-
efter kommer tyndt øl«, slutter jeg
dette afsnit med disse af mig selv for-
fattede strofer:

Intet er så skønt som natten,
når de hvide Stjerner skinner,
og når Månens Trylleskær
danser over sorte Skove.

Intet er så skønt som Natten,
når den vinterhvide Jord
sover under Himlens Blå,
og når alle Farver mildnes.

Intet er så skønt som Natten,
når den arme pinte Sjæl
flyver bort fra Jordens Møje,
op til Evighedens Skønhed.

(Fortsættes).

Terrainsport!

Det årlige orienteringsløb mod Sorø
Akademi afholdes søndag den 5. marts.

— Løbet må ikke være over 7—8
km i luftlinie, så selv de stiveste ben
kan klare opgaven. — Alle interesse-
rede Gammel-soranere bedes tilmelde
sig snarest — og senest tirsdag den
28. februar — til J. Råscho-Nielsen,
Østerbrogade 142, Kbhvn. Ø. (man be-
des vedlægge svarkuvert).

Efter anmeldelsesfristens udløb vil
der så tilgå de deltagende nærmere
oplysninger om løbets afvikling.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 5. JANUAR 1961

De efter sigende mange læsere, der begynder studiet af bladet med at kaste sig over frokostreferatet — bladets »lødigste« artikel (ha!), må denne gang forberede sig på at blive skuffede! Jeg er stolt over at være nået så højt, at man vurderer disse referater på linie med Badse W.s i sin tid, og jeg føler, at jeg hermed har kulmineret! Men — der skulle jo gerne være noget at skrive om, og det kniber det med denne gang. Man kunne ikke skilte med nogen æresgæst med åndfulde udtalelser, og intet særligt »problem« stod på dagsordenen. Ikke desto mindre blev det en såre god sammenkomst, humøret var højt, og de ca. 30 tilstedeværende (fra årgang 00 til 55) udfoldede sig med minder og historier, der sikkert ikke er blevet mindre betydningsfulde ved at lagres.

Clausen ønskede de fremmødte og skolen et godt og lykkeligt nytår, og skolen fik et kraftigt leve. Ved præsentationen modtoges med særlig hyldest og hurraråb den 75-årige maskinmester *Frants Christoffer Bruun*, der opildnet af fødselsdagshilsenen fra Samfundet og studiet af det fortræffelige Soraner-Blad for første gang gav møde ved en Soranerfrokost (bedre sent end aldrig). Tilstede var gamle Lafs, lektor Lauritzens søn Hans, på hvem munden gik som kæp i et hjul, hvorfor han af Clausen opfordredes til at berette om sine oplevelser i det fremmede. *Hans Lauritzen* blev 1916 af sin fader sendt til London, her skulle Brincker tage sig af ham, et van-

skeligt hverv, da den unge mand nød storstadens glæder og lavede forskellige basseraller. Men — erklærede han — jeg er altid kommet fra det med stående fødder. Og ellers er der intet at sige! Denne »udførlige« beretning og dens bratte afslutning vakte stor jubel. Mens man nedsvælgede hamburgerryggen med spinat med de brune og hvide kartofler (den ret var der vist ingen, der havde nydt i juletiden), spurgte *Schjærff* sarkastisk, om nogen havde læst sidste frokostreferat og udfundet, hvorfra det der anførte citat om »berømmelsens måne« stammede. Ingen havde taget stilling til spørgsmålet, og det viste sig, at forsamlingen litterært set var analfabeter, man foreslog Holberg og Oehlenschläger, men det var J. L. Heiberg. Den som præmie udsatte gode cigar burde derfor egentlig tilfalde »udsætterten«, der dog ædelmodigt tilbød den til senior, maskinmester Bruun; det viste sig dog, at Feilberg (Foster Dulles) var en tak ældre, hvorfor denne løb af med gevinsten og oven i købet scorede et mavebælte til sin askebægerindustri.

Dalgas Langballe forklarede, hvad der ovenfor er bemærket om Bruun; Langballe havde bragt det afgørende skub, og gik derefter over til en dybtfølt hyldest af bladets redaktør, som var den eneste, der kunne udføre arbejdet med at fremme sammenholdet mellem soranerkammeraterne indbyrdes og med skolen — *det er du skyld i*, endte han. Leve og ovationer for *red.*, der ikke evnede at variere sine følelser, men påtalte Langballes udtryk *skyld* som indeholdende noget nedsettende og iøvrigt nøjedes med at

takke og dybt bevæget at aftørre en imaginær tåre.

Friis, to Stubbe-Teglbjærg'ere, Clausen og Hoffgaard gav vægtige bidrag til Lafs og O.B.s karakteristik; en række fornøjelige anekdoter, som sluttede årets første soranerfrokost. Vi samles atter til løjer og skæmt *torsdag den 2. februar kl. 12 præcis*. Unge og gamle, giv talrigt møde!

P. Sch.

Soranske Skitser — I.

Gamle Stine!

Mangen vintereftermiddag travede jeg ud gennem Filosofgangen sammen med min gode ven »Da'mand«. Han hed selvfølgelig ikke sådan, men blev aldrig kaldt andet i sin Sorøtid.

Vi dampede på vore forbudte shag-piber og drøftede den tids problemer — f. eks. det vanvittige salg af De vestindiske Øer — med samme ildhu som man (i hvert fald nogle) nuomstunder drøfter Sydslesvig.

Når vi nåede ud til Kongevejen, gik vi skråt over de få skridt til »Vindelbro« — Stines hyggelige, lune rede, der var vort fristed.

Vi bestilte gerne spejlæg (to til hver, når der var råd til det) med friskbagt brød og smør — rigtigt smør! Bagefter kaffe — rigtig kaffe! Det var under den første krig med rationeringstider.

Stine sagde ikke så meget, men hun hyggede om os i sine spartanske stuer, og — hun holdt af os. Skete det, at en »snyder« (lærer) dukkede op, blev hun meget fornærmet — på vore vegne. For — så måtte vi jo ikke ryge. Men hun sørgede altid for at praje os i

tide, så at piber, tobak eller cigaret-etuier undgik konfiskation, og vi stuearrest!

Hvor var der hyggeligt i Stines små stuer sådan en vintereftermiddag i skumringen, når bølgebrændet buldrede i kakkelovnen og piberøgen indhyllede os i blå tåge. Vi fabulerede, lagde planer for fremtiden, som — når denne forbandede, første verdenskrig nu snart var til ende — tegnede sig som et lyserødt - eller himmelblåt - tusindårsrige, hvor krig blev et ukendt begreb Ak, ja!

Kære gamle, krumbøjede Stine! Tak fordi du var vor gode fe i hin fjerne, lykkelige drømmetid!

Frater Soranus.

Skolekomedie på Sorø

I de sidste par år har skolens elever med rektors tilladelse selv overtaget arbejdet med skolekomedien, valg af stykke, instruktion og alt det øvrige, der skal til for at få det til at glide. Et stort initiativ er udfoldet af II g, og kort før jul løb stykket af stabelen. Det var denne gang Jean Anouilh's »Den rejsende uden bagage«, et af hans såkaldte mørke stykker, med krigens som baggrund. Det var lykkedes instruktøren Sten Helweg at finde de til rollerne særlig velegnede, og alle skilte sig fortræffeligt fra opgaven, ikke mindst hovedpersonen Gaston, der gennemførte den krævende rolle med sjælden indlevelse. Staben af dekoratører havde skabt udmærkede rammer om forestillingen. Fremførelsen blev derfor en stor nydelse for tilskuerne, en sejr for samtlige medvirkende og en ære for skolen og dens leder.

X.

Holbergs fødselsdag den 3. december 1960

I. I København.

Denne for Soranere i alle aldre så festlige dag startede klokken otte om morgenen med, at C. C. Hoffgaard samt Bjørnestad med frue nedlagde eller rettere sagt ophængte en krans med Soransk Samfunds røde og gule silkebånd på Holbergs statue ved Det kgl. Teater.

Klokken ti om formiddagen mødtes ca. et halvt hundrede unge gammel-soranere til et yderst fornøjeligt og festligt besøg hos Chr. Balslev på Carlsberg. Man er efterhånden noget i tvivl om, hvorvidt soranerne kommer for bryggeriets skyld eller for at besøge Balslev. Jeg selv personlig tror det sidste, for hvor er han dog hyggelig og samtidig så sprudlende af festglæde og humor. Rundgangen på bryggeriet blev gennemført på noget nær rekordtid (rekorden blev sat den 3. dec. 1956 og er på 11 min. 13,7 sek.), og de følgende timer hyggede man sig i Mu-seets »hellige« haller med hinanden og de dejlige flaskeemballerede produkter, Carlsberg producerer.

Nok om, hvad de gamle soranere foretog sig! Det var jo trods alt mindst lige så meget de ældste elever fra Sorø, der fejrede baronen. Om eftermiddagen var eleverne (64 i tal) på et meget vellykket besøg i »Politikens« Hus, hvor Lrs. E. Pontoppidan sørgede for, at de fik set bladhuset i arbejde. Efter rundturen blev serveret smørrebrød i kantinen. Resten af eftermiddagen blev benyttet til at kigge om bag kulisserne på Det kgl. Teater.

Klokken otte blændede Det kgl. Teater med en enestående sans for repertoireændringer op for »Barselstuen« og »Pas de quatre«, og efter teatertid var skolens elever samt de lærere med rektor og frue i spidsen, der ledede turen, Soransk Samfunds gæster ved et hyggeligt smørrebrødstraktement i

Grand Café. *Gunnar Knudsen* bød som bestyrelsens repræsentant gæsterne velkommen og holdt derefter århundredets bedste og mest velformede tale, hvori han fortalte eleverne om, hvad Soransk Samfund er, hvordan det virker og specielt, hvordan det kan være til uvurderlig hjælp og gavn for de yngste gammelsoranere. Hvis *Gunnar Knudsen* ikke den aften hvervede mange nye medlemmer til Soransk Samfund, kan jeg med største sindsro påstå, at så bliver der aldrig hvervet nye medlemmer. Selv påstod han forøvrigt bagefter, at det kunne have været gjort bedre, men jeg tillader mig at tvivle!!!!

Efter at *rektor* havde takket, dels for den hjertelige modtagelse, hans causeri den 18. nov. havde fået, og dels for Soransk Samfunds gæstfrihed på Holberggaften, fik en af skolens elever, *Stener Steenbjerg-Jensen* ordet og adresserede med en for den alder forbløffende formfuldendthed en tak til Sor. Samf. for det flotte traktement.

Ved halvet-tiden sagde alle farvei til alle, og man skiltes efter en lang, god soranerdag. *Dan Ibæk.*

II. I Aalborg.

Da nogle gamle Soranere fra Nordjylland mødtes på hotel Phönix i Aalborg den 3. december om aftenen for at fejre Holbergs fødselsdag, sendte en rask vind en ikke mindre rask regnbyge ned over vor vandmættede landsdel. Cimbrentyren på Vesterbro vendte — som også dens efterkommere har for vane — rumpen til og lod sig ikke anfægte af vind og vejr, medens Soranerne gjorde sig opholdet behageligt i hotellets hyggelige lokaler. Initiativtagerne til mødet, statsadvokatfuldmægtigene Lützen (1936), Bang Nielsen (1938), Aalborg, og dommer Schierbeck, Terndrup (1926), tog imod

de ca. 30 mødedeltagere — hvoraf to kvindelige, nemlig fru Karin Toft, Høbro (1930) og fru Marie Vierö, Frederikshavn. Ved bordet, hvor der blev serveret gule ærter med tilbehør, pandekager samt fornøden spiritus, bød Lützen velkommen og beklagede bl. a., at det ikke var lykkedes at kontakte alle gl. Soranere på egnen, hvorefter Schierbeck havde ordet og blandt andet omtalte et Sorøbesøg for nylig. Han havde således haft lejlighed til at tale med flere af eleverne og glædede sig over deres naturlige og høflige optræden. At stryge kasketten og beholde den i hånden, indtil samtalen var endt, mindede ham om den tid, da O. B. endnu lærte drengene mores. Lektor Marcus Pedersen, den sidst fungerende »Snyder« fra hans tid, fik en pæn omtale. Efter en kort redegørelse for den indre og ydre anledning til mødet blev der udbragt et trefoldigt leve for Holbergs ånd og skolen. Da præsentationen havde fundet sted, og efter at den første omgang gule ærter var gledet ned, blev til Holbergs ære afsunget: »Før var der knap skrevet —«. Derpå havde flere ordet. H. Skodshøj, Viborg, talte således om lærerne »fra dengang«, de blev nævnt ikke blot for deres udyders skyld, særlig blev fremhævet O. B. Müller og Ussing. Tale- ren, der efter eget udsagn i embeds medfør holdt foredrag om hedesagen og Dalgas, kom nogle gange ved pud- sige — vist undertiden tilsigtede — fortællelser til at nævne denne hedens fredsforstyrer i stedet for Holberg, hvilket også gav anledning til, at man bad ham om, når han næste gang skulle holde foredrag for hedeboenderne at passe på, ikke at tage fader Holbergs gode navn forfængeligt.

Aage Waarst, Ulstrup, talte om sit ophold i Sydamerika, hvor derværende gamle skolekammerater gæstfrit åbnede deres hjem for ham og hjalp ham til at bane sig vej i det fremmede. Talen mundede naturligt ud i et leve for gamle So-

raneres sammenhold og for Soransk Samfund. Efter at flere andre havde haft ordet, blandt andet Mogens Suhr Henriksen, Randers (1923), Helge Hoff, Viborg (1912) samt E. Lorenzen, og efter afsyngelsen af yderligere nogle Soranersange (hvorunder ens tanker, af en eller anden grund, gik tilbage til sangtimerne hos Tscherning, hvor undertiden kun »brummerne« gav sang til bedste), sluttede det fornøjelige samvær ved bordet, og man begav sig ind i de tilstødende lokaler til kaffen og cognacen. Her oplæste Harald Waarst, Sæby, af et gammelt hæfte (jeg synes, han sagde, det hed Land og Folk, men det kan dog vist ikke passe - samlingen hedder »Folk og mennesker« (Red.), Vilh. Andersens skønt formede tale i anledning af indvielsen af Fraterbrønden i 1912. Oplæsningen blev modtaget med berettiget bifald, hvorefter Jens Madsen, Støvring (1919), gengav enkelte læreres særlige udtryksform. Navnlig måtte »Gim Hansen« holde for. Også Jens Madsen, for hvem alt, hvad der hører Sorøtiden til, er helligt, kunne herefter roligt sætte sig ned i bevidstheden om at have bidraget på fornøjelig vis til underholdningen.

Klokken var efterhånden blevet 23, da fruene Hoff, Lützen og Bang-Nielsen ikke længere kunne undvære deres respektive ægtefæller og gjorde deres entré, berettiget hilst som de tre gratier.

Aftenen sluttede med, at Ole Wart- hoe Hansen, Randers, oplæste med en sjællandsk bondes uforfalskede mæle nogle scener fra Jeppe på Bjerget. Oplæsningen vakte stormende bifald. Inden vi skiltes, var vi enige om, at mødet var af en sådan art, at det måtte gentages, og at det blev overladt triumviratet, som de initiativtagende var blevet døbt, at drage omsorg herfor med pålæg om, at også andre Soraner- ægtefæller end de tre gratier fik lejlighed til at glæde os ved deres nær- værelse.

Til slut skal anføres, at landsretssagfører Kall på Jydske Afdelings vegne havde stillet sangbøger til disposition, og at redaktør Schiøttz-Christensen, Aalborg Stiftstidende, i slutningen af november havde en notits i bladet om det påtænkte Soranermøde, hvilket bevirkede, at man kom i forbindelse med nogle gamle Soranere, der ikke var medlem af Soransk Samfund, men som nu er indrulleret i rækkerne.

P. S.

Legater

Møllejer Frederik Jørgensen og Hustrus Legat

En portion af ovennævnte legat er ledigt. Det kan søges af unge, fremadstræbende gamle soranere eller af andre trængende gamle soranere eller af gamle soraneres trængende enker.

Ansøgning må for at kunne komme i betragtning indsendes til prokurist, cand. jur. *Svend Clausen*, Dagmarhus 4. sal, København V., inden udgangen af februar måned 1961.

Støttefondet for gamle soraneres Efterladte

Nogle portioner af ovennævnte legat er ledige. Kan søges af trængende efterladte efter tidligere elever på Sorø Akademis Skole og fortrinsvis af enker med umyndige børn.

Ansøgningskema rekvireres hos prokurist, cand. jur. *Svend Clausen*, Dagmarhus 4. sal, København V., og må indsendes til ham inden udgangen af februar måned 1961.

Valdemar Petersens legat

Fhv. handelsskoleejer- og forstander Valdemar Petersens legat for unge mennesker, der er udgåede fra Sorø Akademis Skole med realeksamen, er ledigt og kan søges af realister.

Fortrinsret har sønner af borgere i Sorø by eller landdistrikt, samt de, der agter at gå handelsvejen.

Ansøgninger må for at komme i betragtning indsendes til prokurist, cand. jur. *Svend Clausen*, Dagmarhus 4. sal, København V., inden udgangen af februar måned 1961.

De 200 raske gamle soraneres stipendium

Ansøgninger om dette stipendium, der fortrinsvis kan søges af studerende fra *Sorø Akademis Skole i 1959 og 1960*, vil være at indgive på særlige skemaer, som udleveres ved henvendelse til stipendiets sekretær, landsretssagfører *Erik Severinsen*, Gl. Torv 18, København K.

Hertil vil ansøgningerne også være at sende inden udgangen af februar måned 1961.

Landsdommer N. V. Boegs erindringer

Postscriptum til omtalen i decembernummeret:

Det kan tilføjes, at landsdommerens erindringer allerede har høstet megen anerkendelse gennem anmeldelser i juridiske tidsskrifter, således af landsretssagfører, lektor Allan Philip i Ugeskrift for retsvæsen side 235 og i det sidst udkomne nummer af »Juristen« side 689 af professor, dr. jur. A. Vinding Kruse. Den foranstående anmeldelse er trykt i bladet »Fuldmægtigen«, som er medlemsblad for Foreningen af politifuldmægtige og Foreningen af Dommerfuldmægtige. Den sidste foreningsformand er iøvrigt soraneren Erik Bruun de Neergaard, (s.36), som ved kgl. resolution af 1. december 1960 er udnævnt til fuldmægtig af 1. grad ved domstolene og samtidig forflyttes fra Bogense til Alborg.

Thorkild Sanders.

Dødsfald

Direktør Hans Joost

* 5. oktober 1891 — † 6. december 1960.

I de senere år var Hans Joosts helbred svigtende, og den 6. december gik han bort.

Hans Joost stammede fra Stenlille, hvor faderen var læge. Han kom 1902 på Sorø og udgik 1907 med IV. klasses hovedeksamen. Hans livsvirke faldt i Nordisk Kabel- og Traadfabrik, hvor han blev salgsdirektør. Hans virke her prægedes af flid og energi; herudover udførte han, positivt indstillet som han var, et stort og påskønnet arbejde i kirkens tjeneste. Dertil var han en god soranerkammerat, stærkt interesseret i cricket, og i mange år deltog han som regnskabsfører i cricketkampene i Sorø.

Den 9. december begravedes han fra Lindevang kirke; ved jordefærden gav pastor Gregers Oldenburg en fin og rigtig karakteristik af Hans Joost: Der var en treklang, der bar hans tilværelse, nemlig hans hjem, hans arbejde og hans tjeneste i kirken, og det gjorde hans liv rigt og velsignet.

Flid, pligtopfyldenhed og påpasselighed var grundlaget for hans arbejde, og han vil blive savnet på sit arbejdssted.

Til kirken og menigheden følte han sig stærkt knyttet; til sin død var han medlem af Lindevang kirkes menighedsråd, og indtil for få år siden var han kirkens værge, en opgave, som han gik til med alvor og ansvarsfølelse, ikke for at vinde en position, men af kærlighed til kirken; han værnede om

kirkehuset og ordnede de mange praktiske ting, dette førte med sig.

Meget hos ham vil vi i dag minde med stor taknemmelighed. Trofast forvaltede han det, der her i livet var blevet ham betroet, ud fra sit ansvar over for livets herre og skaber. —

Soranerkammeraterne vil bevare hans minde med tak og ærbødighed.

P. Sch.

Læge Jacob I. Olsen

* 25. juni 1916 — † 14. december 1960.

Kun 44 år gammel døde læge Jacob Ingvald Olsen den 14. december. Fra fødebyen Thorshavn, hvor faderen var handelsbetjent, kom han 1932 på Sorø, tog 1935 studentereksamen og blev cand. med. 1943. Straks efter krigens afslutning vendte han tilbage til hjemstavnen, hvor han bl. a. nogle år var kommunelæge i Vaag. I de senere år var hans helbred dårligt, og nu måtte han bukke under for den ubarmhjerlige død.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i februar:

1. Politifuldmægtig, cand. jur. *Thor-kild Waarst* (f. 1901), Havnegade 7, Korsør.
2. Forpagter *Gunnar Graae* (f. 1901), Torpegaard pr. Eskebjerg.
2. Bibliotekar *Marie Margrethe Gram* (f. 1901), Bistrupvej 5, Birkerød.
4. Murermester *Poul Andersen* (f. 1896), Gardes Allé 3, Hellerup.
4. Cand. pharm. *Adolf Henry Willert* (f. 1911), Vordingborgvej 38, Køge.

5. Direktør *Carl Chr. Hoffgaard* (f. 1901), Elnasvej 10, Holte.
5. Skovrider, godsforvalter *Christian Smith* (f. 1901), Hesnæs pr. Stubbe-købing.
6. Advokatfuldmægtig, cand.jur. *Bjørn Bjørnstad* (f. 1911), Esthersvej 39, Hellerup.
8. Kørelærer *Erik Anton Jørgensen* (f. 1896), s.'14. Adresse ukendt.
10. Prof., dr. phil. *Aksel Frederik Andersen* (f. 1891), Parkvænget 28, Charlottenlund.
10. Kredslæge *Hemming Bisgaard-Frantzen* (f. 1911), Køge.
11. Fhv. gårdejer *Helmuth Thøgersen* (f. 1886), Stationsvej, Skibby.
11. Pianist *Poul Edvard Bolt* (f. 1911); adresse?
12. Forretningsmand *Arne Hartvig Frits Emil Fabricius* (f. 1901), Los Angeles, California, USA.
14. Fuldmægtig (Overformynderiet) *Hans Weimann Jensen* (f. 1911), Hæderdalsvej 2, Hvidovre.
17. Arkivar, mag. art. *Hans Ellekilde* (f. 1891), »Gammelbo«, Øverød pr. Holte.
17. Direktør *Ejnar Ditlev Cohr* (f. 1901), Fredericia.
17. Salgsinspektør *Poul Henr. Jørgensen* (f. 1911), r.' 28 Adresse ukendt.
19. Provst, lektor *Aage Bugge* (f. 1896), Tokkekøbsvej 25, Allerød.
20. Sparekassekasserer *Jørgen Rudolf Bech* (f. 1886), Slagelsevej 30, Jyderup.
22. Civilingeniør, H.D., *Hans Schultz* (f. 1901), Milanovej 31, Kbhvn. S.
25. Rektor *Carl Chr. Andersen* (f. 1896), Jægersborg Allé 23, Charlottenlund.
27. Læge *Rasm. Faber Vestergaard* (f. 1901), Brønderslev.

Ved kongelig resolution af 1. december 1960 er tjenestemand i 26. lønnings-

klasse i udenrigstjenesten, overordentlig og befuldmægtiget ambassadør i Moskva *Gunnar Seidenfaden* (s.' 26), med virkning fra samme dato udnævnt til tjenestemand i 28. lønningsklasse i udenrigstjenesten, indtil videre med tjeneste som hidtil.

*

Under 16. december 1960 er dommer i Terndrup *Claes Preben Schierbeck* (s.' 26), udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

*

Fra 1. januar 1961 at regne er amtmand over Holbæk amt, *Mogens Julius Clausen* (s.' 26), udnævnt til kommandør af Dannebrogordenen.

*

Jørgen A. Jensen (s.' 33), er blevet underdirektør i Industrirådet, ved dettes jubilæum tillige ridder af Dannebrog og endelig ved sidste valg medlem af Folketinget (i Holbækkredsen for de konservative).

*

Efter ovenstående ophøjede fakta følger en lille Storm P.:

— Hvad er der i vejen med drengen?

— Han er begyndt at læse *Ingemanns romaner!*

*

Soranere i radioen:

I serien »Fordi det morer mig« fortalte direktør *C. C. Hoffgaard* den 21. december 1960 om Johanne Luise Heiberg. Det skulle være en samtale med Bodil Graae; men samtalen formede sig, som det undertiden er tilfældet med mig og en elev, at læreren må sige det meste; her var det Hoffgaard, der tog tæten; han vendte sig bl. a. mod den skarpe kritik af den store kunstnerinde, især af hendes ofte meget skræppe bemærkninger i hendes breve; men disse var jo ikke beregnet på offentliggørelse.

Derimod var der en bedre proportion i samtalen mellem Ella Wang og *Louis*

E. Grandjean, der den 26. december i »Juleturen til det gamle Rungsted« gav en smuk skildring af Ewalds Rungstedophold og hans forbindelse med Birthe Olsdatter, der dels skænkede digteren et barn dels - muligvis - inspirerede ham til »Rungsteds lyksaligheder«. I Grandjeans nuværende hus på Linstowsvej menes det, at digteren boede og senere Birthe. Samtalen drejede sig også om eventuel fremtidig bevarelse af Ewalds hytte og om det af ham og forf. Harald Herdal påtænkte Ewald-selskab —

Forf. Knud Meister har besøgt Grandjean i Rungsted (»Berl. aften«, 3. december 1960); i fiskerhytten skrev Ewald »Balders død« og »Rungsteds lyksaligheder«; i en af stuerne lå digteren på sit smertens leje, da hans ungdoms elskede Arendse kom til ham og resigneret sagde: »De forrige tider er forsvundne, Ewald«. Grandjean kunne ønske hytten gjort til et Ewaldmuseum og mindestøtten på Ewaldshøj flyttet ned på Linstowsvej. Ewald-selskabet, fortalte G. til Knud Meister, vil ikke gå uden om forfatterforeningen, man vil særlig interessere sig for Ewalds lyrik.

*

Mens vi er ved Grandjean-familien. Samme Knud Meister har snakket bogudstyr med Louis E. Grandjeans søn *Austin Grandjean* (m.' 47), Gyldendals meget ansete og initiativrige tekniske bogkonsulent. Det er da også tydeligt, at Gyldendals bøger i de syv år, den nu 30-årige bogkunstner har resideret i Klareboderne, m. h. t. udstyr har fået en betydelig vitaminindsprøjtning; dette gælder ikke mindst skolebøgerne, som har Grandjeans særlige interesse, idet han ganske rigtigt mener, at smukke skolebøger giver eleverne lyst til at læse dem og vil få betydning for børnenes senere indstilling til litteraturen. (Jeg for mit vedkommende erindrere i hvert fald tydeligt fra min studietid, at jeg kun med væmmelse åbnede Brau-

nes oldhøjtyske grammatik i det sorte, begravelsesagtige bind).

Men Grandjeans ry er ikke indskrænket til vort lille land. Det store tyske tidsskrift »Der Polygraph« omtaler (Hefte 23, december 1960) på ikke mindre end fire store foliosider i serien »Typografen unserer Zeit« Austin Grandjean (med mange gengivelser af hans bogomslag samt tekstsider) og hele alsidige virke. Grandjean gør også rede for sit arbejdes teori og praksis; det kan resumeres således: »En typograf må aldrig glemme, at han med sit arbejde tjener en bestemt opgave og følger et bestemt fastlagt mål. Inden for disse grænser skal han vise sin fuldkommenhed«.

*

Ved International Law Associations 49. konference i Hamburg i dagene 8—12 august 1960 drøftedes bl. a. de retslige problemer, der knytter sig til F.N.'s etablering af en militær styrke. Forhandlingerne lededes af formanden for associationens F.N.-komité, landsdommer *N. V. Boeg*, de strakte sig over to møder, hvor den storpolitiske øst-vestdeling i høj grad influerede på opfattelserne. Dog vedtoges en resolution, hvori F.N.-komiteen anmodedes om at fortsætte undersøgelserne med særligt sigte på en række nærmere angivne spørgsmål.

*

Søren Gregersen, den unge student fra Sorø i sommer, har — som meddelt i oktobernummeret — som eneste dansker fået lov til at følge livet i Camp Century, den amerikanske by under Grønlands indlandsis. Beretningen om denne mærkelige oplevelse er selvfølgelig gefundenes Fressen for pressen, hvor »Politiken« har sikret sig dette interessante stof. Pr. luftpost er hans første rapport ankommet (»Politiken«, 27. novbr. 1960). Camp Century betegnes som »et frygteligt udsted«, men Søren G. føler det dog, som om en

appelsin er faldet i hans turban. Sammen med en jævnaldrende amerikansk spejder sættes han til forskelligartet arbejde (bl. a. arbejde ved issmelteren, der forsyner Camp Century med vand). Den 13. oktober fløj Søren G. til New York, videre over Washington til Thule, herfra ad en isbelagt vej til Camp Tuto, hvor han på grund af et voldsomt snefog (vindhastighed 45 km i timen) måtte blive i fem dage; så holdt det op med at sne, men da vejret ikke blev stort bedre, bumpede man — i stedet for med fly — i nogle pole-cat-køretøjer (at ligne ved en dansk turistbus uden fjedre) afsted over isen i ca. tyve timer. Sporet til Camp Century var afmærket med flag, og det gælder om at holde sig der, da isen uden om er fyldt med spalter, hvori en »pole-cat« let kan forsvinde. Amerikanerne har derfor udfyldt disse spalter ved hjælp af store sneplove. Næste brev vil handle om hverdagen deroppe, ca. 225 km øst for Thule.

*

I en samtale med red. *Henrik Rechen-dorff* (s. 20) udtaler han om sin Sorø-tid følgende:

Jeg gik i skole i Sorø på en tid, da Akademiet og meget andet i Sorø var mærkeligt gammeldags og utids-svarende selv efter 1914—20-målestok. Man kunne få det indtryk, at man i Sorø havde glemte, at Frederik VI var død, og at man havde overset systemskiftet, det politiske i 1901 Nå, Sorø var nu ikke kun stillestående atmosfære fra firserne med klunkede overlærere i havelock og langskæg, men også inspirationsfyldt ved sin store fortid fra Absalon til Holberg plus den dejlige natur.

*

Verdens ældste julenisser er fundet i Sorø. I Hans Ellekildes »Vor danske jul gennem tiderne« er gengivet billedet af en julenisse, en udklipsfigur fra omkring 1880, tilhørende fru lektor Georgsen i Sorø og der angivet

som den ældste. Nu viser det sig, at der i samme familie findes et par endnu ældre julenisser, foræret fru Georgsens mor og morbror, da de var små, fra 1875. Dette har givet anledning til en masse henvendelser til Dansk Folkemindesamling, og Ellekilde glæder sig!

*

Dekoration!

Lulu Ziegler blev ved en festlighed i den norske kunstnerforening på hotel Bristol i Oslo den 9. december 1960 slået til ridder af den røde purpurnæse. Einar Sissener tildelte divaen ridder-slaget, hvorpå Lulu blev båret i guld-stol af fire stærke mænd.

*

Ved Sorø sø, på hjørnet af Konge-brovej og hovedvejen, ligger en køn rød bindingsværksbygning, »Gammel Sølyst«.

Den er nu af fru Gerda Schleitz Petersen, Sorø, købt under forudsætning af, at der kan opnås bevilling til at drive kaffe- og terestaurant. Huset skal bevares, indvendigt og udvendigt, som det er, for at bibeholde den historiske karakter.

Der foreligger en, vistnok ikke videre pålidelig, tradition om, at bygningen skal være opført af Chr. VII til hans berømte elskerinde Støvlet-Cathrine. Derimod er det sikkert, at den har været ejet af forstråd H. F. Guldberg, barnebarn af ministeren Ove Høegh-Guldberg og 1842—83 knyttet til Sorø Akademi som forstassistent, teglværksbestyrer m. m. Endelig har Sophus Schandorph en tid haft sommerophold på »Sølyst«.

REDAKTION:

Rungstedvej 3, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff.
Tlf. Rungsted 832.

EKSPEDITION:

Persil-Huset, Vesterbrogade 2 D, K. Tlf. C. 1918.
Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

OM NORDISK FILM. For at ingen ligefrem skal føle sig narret, skal det med det samme siges, at denne notits står på en annonceplads — og også er *en* annonce. Købt og betalt med glæde for at støtte bladet og dets initiativrige bagmænd i deres arbejde med at sikre os menige medlemmer vor faste månedlige forbindelse med Soransk Samfund. Det er altså en såkaldt støtteannonce, som det nu engang må være i et blad som Soranerbladet med dets meget beskedne oplag og en i reklamemæssig henseende ganske uensartet sammensat læserkreds.

Så burde denne annonce måske også opføre sig som det nu engang sømmer sig for en typisk, værdig støtteannonce: kun bringe

navnet (det er Nordisk Film) eller hvis det skulle være særlig fint måske bare N. F. eller »reserveret«.

Fine er vi og fine vil vi også gerne være — men vi synes, vi kan være det lige godt, om vi i det mindste nyttiggør den annonceplads, vi har aftaget. Fortsættes!

Studenter, årgang 1940

Igennem det sidste års tid har jeg ret jævnligt været inde til Soranerfrokosten på Grand Café den første torsdag i hver måned (kl. 12). Bortset fra Saxtorph har der til min skuffelse aldrig været nogen med fra vor årgang. Er der ikke nogen af Jer (navnlig selvfølgelig gerne fra nysproglig), der kunne tænke Jer at komme derind en af de næste gange? *Ove Sevel.*

Importøren

OVER HELE LANDET

Menmark

H. Mortensen & Søn

Byens moderne tøjmagasin

Storgade 40 - Sorø
Frederiksborgg. 8, Kbh. K.
Schweizerpl. 2, Slagelse
Herlev Bygade 22, Herlev

SORØ SPARE- OG LAANEKASSE

Telf. Sorø 89

Det nye Blazermærke Phö-
nix Fuglen for gamle So-
ranere fås hos

ORLA V. NIELSEN
Akademiøkonom

SORØ . Tlf. 258
Forsendes overalt

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

SORØ BEKLÆDNINGSOPLAG

1ste Kl.s Skrædderi. Alt i
Herreekvipering. Uniformer
til Sorø Akademi altid
bedst og billigst

J. M. POHL's Eff.
Telf. 67

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

Nørregade 30 - København K. - Ctr. 12.922

A. Green-Andersen

Landsretssagfører

Peder Skramsgade 7 . Kbh.
Central 5151

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

ERIK PONTOPPIDAN

Landsretssagfører

Byen 6530
Nørregade 13